

УПОВНОВАЖЕНИЙ
Верховної Ради України з прав людини

вул. Інститутська, 21/8, м. Київ, 01008 E-mail: hotline@ombudsman.gov.ua тел. (044) 298-70-33

На № _____ від _____

**Адміністрація Державної
прикордонної служби України**

ПОДАННЯ

Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини

*(згідно з частиною третьою статті 15 Закону України «Про Уповноваженого
Верховної Ради України з прав людини »)*

Згідно зі статтею 101 Конституції України та Законом України від 23.12.1997 № 776/97-ВР «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини» Уповноважений Верховної Ради України з прав людини (далі - Уповноважений) здійснює парламентський контроль за додержанням конституційних прав та свобод людини і громадянина.

В рамках реалізації зазначених вище норм законодавства України мною здійснюється розгляд звернень громадян. 13.09.2022 на розгляд до мене, як Уповноваженого, надійшло звернення громадянина України

, що вступив на навчання до закордонного вищого навчального закладу –

однак отримав відмову у дозволі на перетинання державного кордону для продовження навчання за кордоном. При цьому, згідно наданих документів – у заявника наявне право на перетинання кордону для продовження навчання за кордоном в порядку, визначеному чинним законодавством України.

Перетинання громадянами України державного кордону на виїзд з України під час дії воєнного стану здійснюється з урахуванням вимог Конституції України, законів України «Про порядок виїзду з України і в'їзду в Україну громадян України», «Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію», «Про правовий режим воєнного стану», Правил перетинання державного кордону громадянами України, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 27 січня 1995 року № 57, зі змінами (далі – Правила), Порядку встановлення особливого режиму в'їзду і виїзду, обмеження свободи пересування громадян, іноземців та осіб без громадянства, а також руху транспортних засобів в Україні або в окремих її місцевостях, де введено воєнний стан, який затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 20 грудня 2021 р. № 1455

UB
Секретаріат Уповноваженого Верховної Ради України з прав
людини
№12443.2/Б-15429.3/22/22/44.1 від 19.10.2022
КЕП: Лубиць Д. В. 19.10.2022 17:29
5FBV77F7B650371D04000000E88D010044560300

Згідно з вимогами Правил, під час дії на території України воєнного стану право на перетинання державного кордону, крім осіб, зазначених у пунктах 2-1 та 2-2 цих Правил, також мають інші військовозобов'язані особи, які не підлягають призову на військову службу під час мобілізації. Ця норма не поширюється на осіб, визначених в абзацах другому–восьмому частини третьої статті 23 Закону України «Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію».

Станом на сьогодні можливість виїхати за кордон мають, у тому числі, й здобувачі фахової передвищої та вищої освіти, асистенти-стажисти, аспіранти та докторанти, які навчаються за кордоном за денною або дуальною формами здобуття освіти (студенти, слухачі).

Необхідними умовами для виїзду у такому випадку є: дійсний документ, визначений статтею 2 Закону України «Про порядок виїзду з України і в'їзду в Україну громадян України» (далі – Закон України) та документи, необхідні для в'їзду до держави прямування, транзиту; відсутність підстав для тимчасового обмеження у праві виїзду за кордон, визначених статтею 6 Закону України; та в умовах воєнного стану документальне підтвердження належності до категорії громадян України чоловічої статі віком від 18 до 60 років, щодо яких не застосовуються обмеження у праві виїзду за межі території України (це відповідні документи, які підтверджують факт навчання за кордоном, документи про відстрочку від призову (призову за мобілізацією), довідка про надання дозволу відповідного керівника територіального центру комплектування та соціальної підтримки для виїзду за кордон.

визначено порядок виїзду за кордон призовників та військовозобов'язаних, яким надано відстрочку від призову під час мобілізації для продовження навчання.

Відповідно до вимог Законів України «Про Державну прикордонну службу України», «Про прикордонний контроль», інших нормативно-правових актів повноваження щодо встановлення законних підстав для перетинання державного кордону і надання громадянам України дозволу на виїзд з території України надані службовим особам Державної прикордонної служби України, які здійснюють процедури прикордонного контролю в пунктах пропуску через державний кордон України.

В результаті аналізу норм чинного законодавства та фактів, викладених у зверненні заявника, встановлено наявність порушення права.

Виявлені порушення безпосередньо впливають на додержання прав і свобод людини і громадянина, закріплених у Конституції і законах України, зокрема:

- статтях 3, 19, 21, 22, 24, 33 та 53 Конституції України;
- статті 2 Закону України «Про порядок виїзду з України і в'їзду в Україну громадян України»;
- пункті 2-6 Правил перетинання державного кордону громадянами України, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 27 січня 1995 року № 57

Згідно зі статтею 19 Конституції України органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

Відповідно до пункту одинадцятого частини першої статті 13 Закону Уповноважений має право направляти у відповідні органи акти реагування Уповноваженого у разі виявлення порушень прав і свобод людини і громадянина для вжиття цими органами заходів.

Згідно зі статтею 15 Закону актами реагування Уповноваженого щодо порушень положень Конституції України, законів України, міжнародних договорів України стосовно прав і свобод людини і громадянина є конституційне подання Уповноваженого та подання Уповноваженого до органів державної влади, органів місцевого самоврядування, об'єднань громадян, підприємств, установ, організацій незалежно від форми власності та їх посадових і службових осіб.

Подання Уповноваженого - акт, який вноситься Уповноваженим до органів державної влади, органів місцевого самоврядування, об'єднань громадян, підприємств, установ, організацій незалежно від форми власності, їх посадовим і службовим особам для вжиття відповідних заходів у місячний строк щодо усунення виявлених порушень прав і свобод людини і громадянина.

На підставі викладеного, з метою усунення виявлених порушень прав і свобод людини і громадянина, поновлення прав громадянина України

і недопущення порушень у подальшому, керуючись статтею 101 Конституції України, статтями 13, 15, 16, 22 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини», -

ПРОШУ:

1. Вжити заходів щодо поновлення прав і свобод громадянина України в частині перетинання кордону для продовження навчання за кордоном.

2. Вжити заходів з метою недопущення аналогічних порушень у подальшому.

3. Повідомити мене письмово про прийняте рішення у встановлений законодавством строк.

З повагою
Уповноважений

Дмитро Лубінець

Ходак Андрій,
(044) 298-70-68

UB
Секретаріат Уповноваженого Верховної Ради України з прав
людини
№12443.2/Б-15429.3/22/22/44,1 від 19.10.2022
КЕП: Лубінець Д. В. 19.10.2022 17:29
5FBV77F7B650371D04000000E88D010044560300